
Altijd en voor iedereen natuur

3 puntenplan PS verkiezingen 2023

Het is uur U voor de provincies. Of het nu gaat om klimaat, stikstof, biodiversiteit, natuur en landschap of de transitie naar kringlooplandbouw. Er wordt naar de provincies gekeken voor het oplossen van de grote vraagstukken als bestuurlijk verantwoordelijke overheid tussen gemeente en rijk. En daarbij is de druk op de ruimte in Zuid-Holland erg groot. Er komen diverse opgaven op de provincie af met een grote ruimtelijke impact zoals de woningbouw, bereikbaarheid en de energietransitie. Sturing is nodig om ervoor te zorgen dat invulling van deze opgaven niet ten koste gaat van de waardevolle diverse Zuid-Hollandse landschappen. Onze oproep is dat de provincies deze rol de komende bestuursperiode oppakken door heldere keuzes te maken. Kijk integraal, neem verantwoordelijkheid, werk echt samen met maatschappelijke partners.

Met dit driepuntenplan willen wij hiervoor concrete suggesties meegeven. Wij vragen u deze punten te betrekken bij het opstellen van het provinciaal verkiezingsprogramma voor uw partij en deze daarmee te verrijken. Door duurzame ontwikkeling meer kans te geven maken we met elkaar een groene, veilige, gezonde, leefbare en toekomstbestendige provincie! Als gezamenlijke Zuid-Hollandse natuur- en milieuorganisaties bieden wij hierbij ook graag de helpende hand om deze doelen te realiseren.

De Zuid-Hollandse natuur- en landschapsorganisaties willen fungeren als schakel tussen overheid en samenleving. Deze inzet zorgt voor meer draagvlak en betrokkenheid bij de provinciale belangen, taken en verplichtingen voor het behouden en versterken van natuur, landschap en de leefomgeving.

1.

Mens-inclusieve natuur

Uitdaging

We hebben schone en groene ruimte nodig voor onze eigen gezondheid. Steeds meer inwoners van Zuid-Holland wonen in de stad. Om het stedelijk gebied voor iedereen leefbaar te houden, in te spelen op de gevolgen van klimaatverandering en de biodiversiteit in de stad te versterken, zijn groene en blauwe structuren belangrijker dan ooit. Deze corridors verbinden de stad met het omliggende landschap en vormen aantrekkelijke fiets- en wandelroutes. De verbinding tussen mensen en natuur begint bij groenbeleving dichtbij huis. Om de positieve gezondheidseffecten van natuur zo optimaal mogelijk te benutten, is groen daar waar veel mensen wonen van extra groot belang. Een integrale benadering is nodig voor een provincie waar we duurzaam wonen, werken en recreëren. Waar gebouwd gebied zorgvuldig wordt benut en duurzaam wordt gebruikt. Maar ook voor een mooi landschap, een rijke natuur en een schoon milieu.

Inzet komende 4 jaar

- Zet in op participatie, ondersteuning en stimuleer inwoners en lokale organisaties om aan de slag te gaan met natuur en landschap in hun eigen woonomgeving. Maak daarbij gebruik van hun kennis. Stel financiering beschikbaar voor activiteiten van maatschappelijke organisaties die zich inzetten voor het verbinden van mensen met natuur en vormen van natuureducatie aanbieden;
 - Kies voor een natuurinclusieve ontwikkeling van Zuid-Holland. Verhoog de biodiversiteit door bij alle ruimtelijke ontwikkelingen randvoorwaarden op te nemen die verplichten tot het investeren in een fijnmazig landschappelijk groen netwerk en herstel van de biodiversiteit. Deze groenblauwe dooradering dient verschillende doelen waardoor de investering zichzelf terugverdient.
 - Maak de belofte om het Nationaal Natuurnetwerk (NNN) in 2027 af te ronden waar! Stel daarbij concrete voortgangsdoelen. Onderzoek de mogelijkheden om het NNN uit te breiden met de eerder geschrapte verbindingzones en aan de grote opgaven waar de provincie voor staat;
 - Creëer slimme bosuitbreiding en zorg voor de financiering daarvoor. Bos biedt ruimte voor nieuwe natuur, biodiversiteit en koppelkansen met recreatie, het verbeteren van de leefbaarheid en de woningbouw. Vergroot het areaal bos met minimaal 10 procent;
 - Koester de open ruimte in Zuid-Holland. Maak bewuste keuzes bij de toedeling van functies, niet alles kan overal. Maak van meervoudig ruimtegebruik een voorwaarde, geen koppelkans maar een koppelplicht;
 - Maak van natuurinclusief bouwen een uitgangspunt. Benut de koppelkansen hiervan bij andere opgaven, zoals de aanleg van bos bij nieuwe woningbouw, de bijdrage aan klimaatadaptatie en het versterken van de biodiversiteit. Maak hierover afspraken met projectontwikkelaars en gemeenten;
 - Treed op als intermediair bij het leggen van verbindingen tussen natuur en andere sectoren zoals de zorg- en de cultuursector;
 - Richt provinciale subsidies op schone (circulaire) innovaties waarmee aantasting van natuur en milieu wordt voorkomen en productie meer natuurinclusief wordt;
 - Stuur in het waterkwaliteitsbeleid van de provincie de Waterschappen scherper aan op het behalen van de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) zodat de emissies van chemische bestrijdingsmiddelen, meststoffen en medicijnresten worden voorkomen of tijdig tot aanvaardbare niveaus worden teruggebracht.
-

2.

Recreatie-inclusieve natuur

Uitdaging

De coronacrisis maakte extra duidelijk hoe belangrijk groene recreatiegebieden vlak bij de stad zijn. Het tekort aan deze groene recreatieruimte afgezet op de 3,7 miljoen inwoners van Zuid-Holland is té groot en zorgt dat veel mensen voor hun recreatie steeds meer zijn aangewezen op natuurgebieden in Zuid-Holland. Op dit moment is in veel recreatiegebieden, maar ook in natuurgebieden sprake van onvoldoende draagkracht en opvangcapaciteit. Met overlast in en om deze gebieden tot gevolg, negatieve effecten op aanwezige natuurwaarden én extra capaciteit voor handhaving en toezicht en het beheer van deze gebieden. Aangezien het aantal inwoners van onze provincie tot 2050 door zal groeien met naar verwachting 453.000 inwoners wordt de uitdaging voor Zuid-Holland om voldoende groene omgeving te bieden om natuurinclusief te kunnen blijven recreëren. Uiteindelijk zal de natuur en recreatie omgeving bij de voordeur moeten beginnen. Er zijn nieuwe natuur- en recreatiegebieden nodig in combinatie met bufferzones en natuurinclusieve achterlandverbindingen om de huidige recreatiedruk op deze gebieden goed te kunnen verdelen en hiervoor gelijke tred te houden met de verwachte bevolkingstoename. De gezondheid van de mens is gebaat bij meer mogelijkheden van natuurinclusieve recreatie op korte afstand van de eigen woning. Dit is belangrijk voor herstel van stress, aanzetten tot sociaal contact, bijdragen aan een optimale ontwikkeling van kinderen, het bevorderen van persoonlijke ontwikkeling en zingeving en het stimuleren tot beweging.

Inzet komende 4 jaar

- Realisatie van groene magneetgebieden rond de steden om beter te voorzien in de groene recreatiebehoefte van de stedeling. Heel zorgvuldig beheren wat er al is, naast kwaliteitsimpulsen op een beter gebruik (zonering) en door nieuwe gebieden te verbinden met wat er al is. Provincie en gemeenten ontwikkelen hiervoor samen beleid en stemmen de uitvoering hiervan af. Bij de realisatie van nieuwe woningbouw zowel binnenstedelijk als bij nieuwe uitleg de mogelijkheden voor natuurinclusieve recreatie in de directe leefomgeving meenemen;
 - Optimalisatie van beheer, inrichting en gebruik van recreatiegebieden zodat natuurwaarden hier versterkt kunnen worden en de belevingswaarde kan toenemen;
 - Versterking van toezicht en handhaving in en om de natuur- en recreatiegebieden. Als gevolg van de veranderende vraag ondervinden verschillende gebruikersgroepen in de natuur en de directe omgeving hinder van elkaar door botsende belangen. Ook zal aandacht moeten worden gegeven aan het terugdringen van zwerfafval;
 - Goede zonering van recreatie: in kwetsbare gebieden kunnen niet alle recreatievormen gefaciliteerd worden en vormen juist rust en stilte de kernkwaliteiten. Er wordt daarom zorgvuldig en terughoudend omgegaan met plannen voor de aanleg van extra paden en routes in natuurgebieden. De provincie vindt een goede balans tussen natuur en recreatie noodzakelijk. Dit evenwicht komt steeds vaker in gevaar door toenemende drukte. De natuurorganisaties, gemeenten en de provincie werken samen om de druk op de natuur en recreatiegebieden beter te spreiden;
 - Investeer in het wegwerken van barrières (bijvoorbeeld door infrastructuur) tussen de stad en landelijk gebied en realiseer groenblauwe corridors. Maak het landschap toegankelijk: leg aantrekkelijke overstappunten, zogeheten ‘natuurpoorten’, aan bij grotere natuurgebieden. Maak deze plekken goed bereikbaar met het openbaar vervoer. Vergroot het aantal wandel- en fietspaden in het landelijk gebied.
-

3.

Natuurinclusieve Landbouw

Uitdaging

De uitdaging ligt bij het versterken en vitaal houden van het landelijk gebied. Met name in de veenweidegebieden zal geïnvesteerd moeten worden in de transitie van de landbouw en het creëren van nieuwe verdienmodellen. Landbouw en natuur zijn voor ons onafscheidelijk met elkaar verbonden en dragen samen de toekomstige ontwikkeling van het landelijk gebied. Natuurinclusieve landbouw draagt, juist in Zuid-Holland, in belangrijke mate bij aan herstel van natuur en het landschap. Investeren in meer biodiversiteit in combinatie met het zoveel mogelijk duurzaam en natuurinclusief produceren van ons voedsel. Met meer nadruk op plantaardig voedsel en afzet in de korte keten. Eten uit eigen streek, uit het seizoen en rechtstreeks van de boer is het meest duurzaam met een lage CO2 voetafdruk. Onze boeren ontvangen een eerlijke prijs voor hun werk dankzij een korte keten tussen boer en consument en voor hun inzet bij groene en blauwe diensten voor het Actieplan Grutto en het beter toepassen van CO2 credits door o.a. peilopzet en het tegengaan van bodemdaling. De provincie stimuleert de transitie naar kringlooplandbouw en promoot het kopen van voedsel in de korte voedselketen in Zuid-Holland. Wanneer de provincie voedsel inkoop voor eigen gebruik (restaurant en catering) is 80% hiervan voedsel van dichtbij en duurzaam geproduceerd.

Inzet komende 4 jaar

- Kies voor het landschap. Laat het landschap mede de koers van de landbouw bepalen. Maak duidelijk waar verloren waarden hersteld moeten worden. Laat zien waar waarden behouden moeten worden én hoe ze tegelijk onderdeel kunnen zijn van een landbouwkundig regionaal verdienmodel.
 - Kies voor de landbouwtransitie: neem het voortouw en maak ruimte voor kansen. Stimuleer de agrarische sector om zelf aan de slag te gaan. Zoek naar evenwicht tussen de sociale, culturele en economische belangen van alle stakeholders in het gebied. Geef ruimte aan experimenten waarbij gewerkt wordt aan productontwikkeling van plantaardige eiwitten als voedselbron.
 - Kies voor regionaal. Stimuleer regionale kringlopen met samenwerking tussen duurzame grondgebonden akkerbouwen veeteeltbedrijven en regio.
 - Zet in op verdere vernatting van veengebieden (functie volgt peil) in combinatie met nieuwe groene verdienmodellen voor de landbouw én natuur (o.a. Valuta voor veen), nieuwe natte teelten en vormen van natuurontwikkeling. Deze functieveranderingen en randvoorwaarden worden vastgelegd in de Omgevingsverordening.
 - Boeren die grondgebonden werken hebben een rijke biodiversiteit en bodemkwaliteit nodig om hun oogst te beschermen tegen ziektes en plagen. Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen en van kunstmest past hier niet bij.
 - Zet Provinciale instrumenten en subsidiestromen zo in dat de volgende doelen beter behaald kunnen worden:
 - Betere samenwerking op gebiedsniveau waarbij boeren, maatschappelijke organisaties en consumenten meer met elkaar in gesprek komen
 - Versterking van de regionale voedselketen, en daarmee meer betrokkenheid en bewustwording bij de productie van ons voedsel en de rol en invloed van de consument;
 - Meer ruimte voor experimenten en vernieuwende initiatieven, zoals voedselbossen en herenboeren;
 - Ontwikkelen van kerngebieden voor weidevogels in combinatie met zware beheerpakketten en betere mozaïeken van natuur- en landbouwpercelen. Gericht op een betere overlevingskans voor kuikens en de vitaliteit van de weidevogelpopulaties zelf;
 - Geen gebruik maken van chemische bestrijdingsmiddelen en kunstmest is randvoorwaardelijk bij toekenning van provinciale subsidies.
 - En: zet gronden in die vrijkomen in de landschapszones (verkregen door verwerving e.d.).
-